

Samenwerking als basis

iVisie GGD GHOR Nederland

Onze visie

Wij als GGD'en en GHOR's werken met elkaar aan een samenleving waarin iedereen in Nederland gezond kan leven én waarin de gezondheidszorg goed voorbereid is op tijden van crisis. Digitalisering ondersteunt ons om de eigentijdse, efficiënte, wendbare organisatie te zijn die daarvoor nodig is. Daarom werken we digitaal als het kan en fysiek als het moet.

We bieden, zowel aan het publiek als aan onze professionals, uniforme, eenvoudig vindbare en goed toegankelijke digitale diensten. We ontwikkelen die diensten met en voor de mensen voor wie ze bedoeld zijn en helpen hen om ze optimaal te gebruiken.

Bij de ontwikkeling van onze IV werken we samen, delen we kennis en maken we gebruik van bewezen technologie.

Data zijn onze grondstof voor duiding, besluitvorming en verbetering. Daarbij koesteren we ieders privacy.

De historie

In 2023 heeft de DPG-Raad de iStrategie omarmd. Politieke keuzes, ontwikkelingen in de IV en veranderende inzichten vormen de aanleiding om deze iStrategie te herijken.¹

Digitalisering als norm

De steeds verdergaande digitalisering, de snelle opkomst van nieuwe technologie zoals AI en het toenemend belang van data veranderen de maatschappij en het speelveld van de GGD'en en GHOR's.

Onze samenleving digitaliseert in een razend tempo. Bijna iedereen in Nederland maakt dagelijks gebruik van de digitale mogelijkheden die voorhanden zijn. Die digitale mogelijkheden worden door een groot deel van het publiek als vanzelfsprekend ook verwacht bij het gebruikmaken van onze dienstverlening.

Ook bestuurlijk worden hierover afspraken gemaakt: In het Integraal Zorgakkoord (IZA) staat bijvoorbeeld de afspraak dat op termijn 70% van de zorgpaden (ook die van de GGD) ook een digitale variant moet hebben. Het uitgangspunt voor de dienstverlening van de GGD'en en de GHOR's is daarom: digitaal als het kan, fysiek als het moet

Toegankelijk

We realiseren ons dat een deel van de mensen waarmee we contact hebben geen gebruik kan of wil maken van digitale voorzieningen. Anderen hebben er grote moeite mee. Daarom zorgen we dat al onze digitale voorzieningen zo toegankelijk mogelijk zijn én dat er voor iedere dienst aan het publiek een laagdrempelig fysiek alternatief beschikbaar is,

Voorbeeld

We gebruiken in onze digitale uitingen begrijpelijke taal en zorgen ervoor dat websites en apps ook bruikbaar zijn voor blinden en slechtzienden.

Kansen voor professionals

Voor onze professionals creëert deze digitale doorontwikkeling meer ruimte om zich te richten op persoonlijk contact en inhoudelijke expertise: Minder tijd kwijt zijn aan administratie en andere bijzaken betekent meer tijd voor je primaire taken. Dat maakt het mogelijk om je rol te verschuiven van die van ondersteuner naar die van kennispartner en duider, wat het werk interessanter en waardevoller maakt. Tegelijk vraagt het digitaal werken ook aanpassingen, denk bijvoorbeeld aan het leren omgaan met AI. We besteden daarom niet alleen aandacht aan de ontwikkeling van nieuwe oplossingen, maar ook aan het

bijscholen van onze professionals zodat ze die oplossingen goed kunnen gebruiken.

Voorbeeld

We organiseren bijscholing voor onze professionals zodat ze in staat zijn om optimaal en verantwoord te profiteren van de beschikbare AI-voorzieningen.

Inhoud centraal

Technologie, applicaties en dossiers worden steeds meer standaardproducten of -diensten. Als publieke gezondheid beschikken we niet over de menskracht en de middelen om die zelfstandig te ontwikkelen.

Wij concentreren ons daarom op waar we goed in zijn: de regie over inhoud van het werk in de publieke gezondheid. Onze professionals vervullen daarom een centrale rol bij de ontwikkeling van voorzieningen.

We combineren die inhoud met techniek door te zoeken naar samenwerkingspartners in de markt die beschikken over technische kennis en innovatievermogen. Samen met hen realiseren we de technologische oplossingen voor de publieke gezondheid.

Zo maken we optimaal gebruik van de kracht onze professionals en van de kracht van technologie en kunnen we actuele, toegankelijke oplossingen realiseren die een behoefte invullen van de mensen die er mee te maken krijgen, of dat nu professionals in de publieke gezondheid zijn of het publiek.

Voorbeeld

We bouwen niet alles zelf, maar bouwen aan sterke partnerschappen met technologie-leveranciers die gedurende langere periode samen met ons optrekken in de innovatie van de IV-ondersteuning voor de publieke gezondheid.

Wendbare oplossingen, wendbare samenwerking

De IV-voorzieningen van de publieke gezondheid moeten snel kunnen worden vervangen of aangepast om te kunnen voldoen aan nieuwe vragen en nieuwe eisen. Ook de samenwerkingsverbanden die nodig zijn om de voorzieningen in onze sector op een hoger plan te tillen moeten wendbaar zijn.

Voorbeeld

Daar waar onze huidige structuren ons in de weg zitten om voldoende wendbaar te zijn ontwikkelen we nieuwe manieren om met elkaar samen te werken en besluiten te nemen.

¹ De iStrategie 2023 bevatte zowel visie elementen als strategische elementen. Dit herijkte document beschrijft alleen onze visie op de digitalisering van de publieke gezondheid. Die visie leggen we vast voor de

komende 3 jaar. Zij vormt de basis voor de uitwerking van de strategische onderdelen. Die zullen in een separaat document worden vastgelegd.

De GGD'en en de GHOR's vormen samen een netwerk dat het hele land dekt en hebben op hun beurt weer netwerken met vele andere organisaties. Die netwerken moeten we zo organiseren, dat ze in staat zijn om het tempo van de technische ontwikkelingen bij te houden en om adequaat te reageren op deze ontwikkelingen, zodat de publieke gezondheid beschikt over actuele voorzieningen.

Voorbeeld

Alle GGD collega's zijn in een netwerk verbonden en werken samen aan oplossingen voor alle GGD'en.

Professionals werken in landelijk samenwerkende teams op thema's zoals informatiemanagement, privacy, security of AI.

Uniforme dienstverlening

Al deze ontwikkelingen zijn alleen mogelijk met goede, uniforme voorzieningen zoals landelijke portalen met betrouwbare informatie en met de mogelijkheid om afspraken te maken en vragen te stellen. Die dragen bij aan een hogere klanttevredenheid, helpen kwetsbare groepen beter in beeld te houden en spelen een belangrijke rol in bijvoorbeeld het breed verspreiden van betrouwbare informatie over gezondheid en crisisvoorbereiding. Ze leveren daardoor meteen ook gezondheidswinst op. We verminderen op deze wijze bovendien de druk op de overige zorg - zoals huisartsen en praktijkondersteuners - en vergroten de impact van preventie.

Uitgangspunt bij het vernieuwen van bestaande en het realiseren van nieuwe voorzieningen is daarbij: Eén oplossing voor één vraagstuk. Dat draagt er ook aan bij dat we de schaarse middelen die er zijn efficiënt en effectief inzetten.

Voorbeeld

Iedereen die een vraag wil stellen aan of een afspraak wil maken met een GGD kan via één uniforme route afspraken maken, informatie krijgen en contact opnemen.

Bundelen van kennis

Het realiseren en onderhouden van digitale voorzieningen vraagt, mede door steeds complexere wet- en regelgeving en complexere systemen, steeds

Voorbeeld

We ontwikkelen kennisnetwerken waarin initiatieven, ervaringen en materialen gedeeld worden, zodat we overall in het land maximaal gebruik kunnen maken van de ervaring die bij één GGD is opgedaan.

meer kennis. Die kennis is schaars en de budgetten in de publieke gezondheid zijn beperkt en zullen dat naar verwachting de komende jaren blijven. Dat maakt het noodzakelijk dat we in de publieke gezondheid onze krachten, en dus onze kennis, bundelen. Bijvoorbeeld door voor functies waarvoor specifieke kennis nodig is (denk aan privacy en beveiliging) samen op te trekken.

Samenwerken als lerend netwerk

Eigentijdse, uniforme IV-oplossingen voor de publieke gezondheid zijn er niet van vandaag op morgen. De realisatie is een lange weg in een digitale wereld die snel verandert.

De kennis en de flexibiliteit die nodig is om die weg te gaan kunnen we het beste organiseren door samen aan de slag te gaan als netwerkorganisatie en door de sturing zo in te richten dat de governance de wendbaarheid niet in de weg zit. Daarbij accepteren we dat er soms een keuze niet goed uitpakt, we zijn immers wendbaar genoeg om het vervolgens alsnog beter te doen.

Voorbeeld

Processen, organisatie, governance en IIV-ontwikkelingen zijn flexibel en passen we snel aan op basis van leerervaringen.

Data als grondstof

Voorbeeld

Om data alleen als grondstof te gebruiken moeten we toegang tot die grondstof hebben én weten hoe hij is opgebouwd. Eisen over die toegang en die kennis stellen we in al onze aanbestedingen en leggen we vast in contracten met marktpartijen.

Als publieke gezondheid zijn we autoriteit als het gaat om data voor gezondheid. We duiden onze data en geven die betekenis om onze bijdrage te kunnen leveren aan een samenleving waarin iedereen in Nederland gezond kan leven én waarin de gezondheidszorg goed voorbereid is op tijden van crisis. Zinnige informatie uit betrouwbare data stelt ons ook in staat om adequaat te acteren in reguliere tijden én crisisperioden. GGD'en beschikken over veel data die van grote waarde zijn voor verschillende partijen in de zorg en daarbuiten, bijvoorbeeld over de gezondheid van inwoners van regio's. Deze schat aan informatie gaan we steeds beter ontsluiten en samenbrengen en zo

Voorbeeld

Als we bij het vastleggen van data gebruik maken van standaarden zijn de data uit verschillende systemen beter te combineren. Daarom werken we met elkaar en met onze ketenpartners aan het uitwerken en toepassen van die standaarden.

gebruiken om gemeenten en samenwerkingspartners te adviseren en om de gezondheidssituatie te monitoren, zowel in reguliere omstandigheden als in crisistijd.

Data voor iedereen beschikbaar

We zorgen voor een situatie waarin de data van de publieke gezondheid veilig, eenduidig en herbruikbaar beschikbaar zijn voor het publiek, zorgverleners en beleidsmakers. Door deze gegevens landelijk te ontsluiten ontstaat samenhang, betere datakwaliteit en meer continuïteit in de publieke gezondheidszorg.

Voorbeeld

Iedereen die dat wil kan via één omgeving toegang krijgen tot alle data die de GGD'en van hem of haar in hun dossiers hebben staan.

Voor het publiek betekent dit dat zij, bijvoorbeeld via een PGO, inzicht kunnen krijgen in vaccinaties, JGZ-gegevens en andere informatie. Dit bevordert de eigen regie en voorkomt dat gegevens verloren gaan bij bijvoorbeeld verhuizing – een probleem dat nu regelmatig optreedt.

Voorbeeld

De gemeente Eindhoven ontwikkelt in het kader van het Omgevingsprogramma Gezonde Leefomgeving een gezondheids-kaart op basis van indicatoren als sociaaleconomische status, eenzaamheid, stress, gezonde jaren, groene omgeving en geluids- en luchtkwaliteit. Data van de GGD vormen een belangrijke bron voor deze kaart.

Data voor innovatie

Als gegevens beschikbaar zijn kunnen we ervan leren om ons werk nog beter te doen. Daarom zullen de ontsloten gegevens, binnen wettelijke kaders, worden benut voor beleid, onderzoek en innovatie om zo de gezondheid verder te verbeteren.

Voorbeeld

We maken een voor iedereen beschikbare datacatalogus van de data die we beschikbaar hebben, zodat ook voor anderen zichtbaar is waar we meerwaarde kunnen bieden. Alle data uit deze catalogus zijn beschikbaar voor beleid, onderzoek en innovatie.

We koesteren de privacy

De GGD is een laagdrempelige voorziening, waar iedereen in Nederland ook vertrouwen in moet kunnen hebben. Dat kan alleen als we ervoor zorgen we dat onze systemen veilig en betrouwbaar zijn en dat de privacy van elke persoon gewaarborgd is.

Voorbeeld

Al onze systemen zijn veilig en voldoen aan de hoogste eisen. Alle GGD'en zijn bewust bezig met dataminimalisatie en verzamelen alleen die data die voor hun werk noodzakelijk is. We toetsen elk dataverzoek op de vraag of het voldoet aan de privacy-eisen. Daarbij hanteren alle GGD'en hetzelfde beleid.

Eén gezondheids(informatie)stelsel

De publieke gezondheid is geen eiland, maar onderdeel van de gezondheidszorg in Nederland. Daarom zorgen we voor aansluiting van de ontwikkelingen in de publieke gezondheid op die van de Nationale Visie en Strategie op het Gezondheidsinformatiestelsel en de onderliggende systemen en afspraken die vanuit die visie tot stand komen, zoals het landelijk dekkend netwerk, standaardisatie, aansluiting op de generieke voorzieningen en de eenheid van taal.

Voor de zorgpraktijk betekent dit dat GGD'en onderling en met andere zorgpartijen en partijen uit het sociaal domein gegevens veilig kunnen delen, wat samenwerking en continuïteit van zorg versterkt. Gezamenlijke afspraken over de manier waarop we gegevens opslaan (datastandaarden) zijn een belangrijke voorwaarde om die kwaliteit en die uitwisseling mogelijk te maken. Gestandaardiseerde ontsluiting tussen GGD'en voorkomt versnippering en vergroot de kwaliteit en uniformiteit van de publieke gezondheidsdata.

Voorbeeld

We werken actief mee aan de totstandkoming van een landelijk gezondheidsinformatiestelsel en stemmen regionale ontwikkelingen af op de ontwikkelingen in het land.